

MELDGAARD TRANSPORT A/S
Askelund 10
6200 Aabenraa

**Plan, Teknik & Miljø
Plan & Udvikling**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: xx-xx-xxxx
Sagsnr.: 21/38174
Dok.løbenr.: 127054/25

Kontakt: Sandra Ravnsbæk Holm
Direkte tlf.: 7376 7786
E-mail: srh@aabenraa.dk

**§ 25-tilladelse til Nyttiggørelsesanlæg – Naturlandskab Møgelmosen,
Møgelmosen 20, 6200 Aabenraa, matr.nr. 122 Bodum Løjt m.fl. **UDKAST****

Aabenraa Kommune meddeler tilladelse efter miljøvurderingslovens¹ § 25 til etablering og drift af Nyttiggørelsesanlæg – Naturlandskab Møgelmosen på hele matr.nr. 122, 190b, 300, 301, 303 og nr. 339 samt del af matr.nr. 292, alle Bodum, Løjt.

Tilladelsen meddeles på baggrund af gennemført miljøkonsekvensvurdering af det konkrete projekt, samt Aabenraa Kommunes vedtagelse den xx måned 20xx af kommuneplantillæg nr. 67 og lokalplan nr. 160.

Tilladelsen, der er baseret på de beskrivelser af projektet og dets udførelse, som fremgår af miljøkonsekvensvurderingen, erstatter ikke andre tilladelser eller dispensationer, som er nødvendige for projektets realisering.

Projektet skal overholde den enhver tid gældende øvrige lovgivning.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelt

1. Anlæggelse af Nyttiggørelsesanlæg – Naturlandskab Møgelmosen skal ske i overensstemmelse med den faseopdeling og etapeinddeling, der er beskrevet i miljøvurderingen.
2. Påbegyndelse, afslutning og efterbehandling af etaper skal ske i overensstemmelse med det der er beskrevet i miljøvurderingen, herunder beplantning, stisystemer m.v.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

3. En etape skal være efterbehandlet senest 6 måneder efter indbygning af jord er afsluttet.
4. Tilsynsmyndigheden skal orienteres:
 - 3 måneder inden påbegyndelse af en ny etape.
 - 3 måneder efter efterbehandling af en etape er gennemført.Med henblik på at indgå nødvendige aftaler herom.
5. Bygherre skal holde miljøvurderingsmyndigheden orienteret om, hvem der er miljømæssigt ansvarlig for etablering af nyttiggørelsesanlægget og drift af Naturlandskab Møgelose.
6. Besigtigelse og pleje af efterbehandlede etaper og spredningskorridorer skal ske i overensstemmelse med Naturplan for vild natur i Naturlandskab Møgelose, pleje- og driftsplan for Naturlandskab Møgelose.
7. Hvis projektet forhindres i at blive færdigetableret undervejs i anlægsfasen, skal de igangværende etaper enten reetableres til landbrugsjord eller afsluttes med beplantning (etape 1-6) eller med membran og beplantning (etape 7-8). Dette er grundejers forpligtelse. Reetablering eller tilplantning skal ske senest 6 måneder efter, at anlægsfasen er ophørt.

Terrestrisk natur

8. Bygherre skal etablere et grøftesystem med stemmeværker, som beskrevet i miljøvurderingen, til sikring af at der ikke vil ske en påvirkning af vandstanden rundt om projektområdet eller i det centrale naturområde.
Bygherre skal løbende, og særligt i perioder med megen regn, overvåge vandstanden i grøfterne.
9. Bygherre skal ved anlægsarbejdet, til enhver tid, holde minimum 20 meters respektafstand til § 3-beskyttede naturtyper.

Bilag IV-, rødlistede- og fredede arter

10. Bygherre skal etablere spredningskorridorer der indrettes som beskrevet i miljøvurderingen. Korridorer skal løbende vedligeholdes så korridorernes funktion opretholdes.
11. Bygherre skal etablere paddehegn som beskrevet i miljøvurderingen. Paddehegn skal være funktionsdygtigt inden anlægsfasen for den pågældende etape påbegyndes.
Den omkringværende vegetation skal løbende vedligeholdes så paddehegnets funktion opretholdes.

Trafikale forhold

12. Til- og frakørsel skal ske via særskilt etableret adgangsvej som beskrevet i miljøvurderingen.

Støv

13. Bygherre skal løbende overvåge om intern trafik og anlægsaktiviteter giver anledning til støvflugt uden for projektområdet eller til etablerede naturarealer eller afsluttede etaper inden for projektområdet.
Konstateres støvflugt skal bygherre straks igangsætte støvbegrænsende foranstaltninger, som beskrevet i miljøvurderingen.
14. Bygherre skal løbende renholde den offentlige vej ved udkørslen fra entreprenørpladsen.
15. Kørehastigheden på de interne køreveje og entreprenørpladsen skal reduceres så risikoen for støvflugt minimeres.

Friluftsliv og rekreative forhold

16. Bygherre skal sikre offentlig adgang til projektområdet i takt med at etaper overgår til driftsfasen. Arealer må ikke hegnes ind medmindre der er tale om kreaturindhegning. Hvis der er kreaturindhegning, skal der være klaplåger eller lign. der sikrer mulighed for offentlig adgang i området.
17. Bygherre skal i driftsfasen løbende vedligeholde parkeringsarealer, stisystemer, samt øvrige rekreative elementer.

Målsatte overfladevandområder samt afvanding, dræn og grøfter

18. Bygherre skal etablere vådzoner og øvrige strømningsveje, som beskrevet i miljøvurderingen, til sikring af at overfladevand ikke påvirker Elsted Bæk og Hjarup Å hydraulisk, kemisk eller med sedimenttransport. Hovedvandskel mellem Elsted Bæk og Hjarup Å må ikke ændres i hverken anlægs- eller driftsfase.
19. Bygherre skal i anlægsfasen løbende overvåge at vådzonerne er dimensioneret, så der ikke kan ske utilsigtet hydraulisk påvirkning af recipienterne eller udledning af sediment til disse.

Geologi, grundvand og drikkevandsinteresser

20. Inden igangsætning af etape 1-6 og 8 skal bygherre dokumentere at de geologiske forhold, herunder også grundvandsforhold, i disse etaper svarer til resultatet af feltundersøgelsen for etape 7, jf. miljøvurderingen.

Dokumentationen fremsendes til miljøvurderingsmyndigheden.

21. Etaperne må etableres med anlæg 1:3 eller fladere. Bygherre skal løbende overvåge at etaper etableres som beskrevet i miljøvurderingen. Ved opstart og afslutning af en etape skal der gennemføres opmåling af terræn med drone. På baggrund af opmålinger beregnes påfyldningshøjder og masseberegninger. For etaper der har en etableringstid over 3 år, skal der gennemføres opmålinger i anlægsfasen minimum med en frekvens på hver 3. år. Overvågningen skal foregå i anlægsfasen, samt i 6 år efter anlægget er overgået til driftsfasen (dvs. minimum 2 opmålinger).
22. Hvis der skal indbygges jordarter, der ifølge gældende praksis på området ikke vil være stabilt ved anlæg 1:3, skal bygherre foretage geotekniske beregninger for hvordan indbygningen skal gennemføres.
23. Bygherre skal løbende og særligt i perioder med megen regn, visuelt overvåge om der forekommer mindre skred på anlægget. Skred udbedres hurtigst muligt efter de er konstateret.
24. Bygherre skal kunne dokumentere overvågning og beregninger på kommunens foranledning. Beregninger og dokumentation for egenkontrol skal gemmes i minimum 5 år efter hele anlægget er overgået til driftsfase.

Sundhed og rekreative interesser

25. Der skal til enhver tid være adgang fra Møgelmosen til tørveparcellerne nordvest for projektområdet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år jf. miljøvurderingslovens § 39.

Aabenraa Kommune fører tilsyn med overholdelse af § 25-tilladelsens vilkår.

Projektbeskrivelse

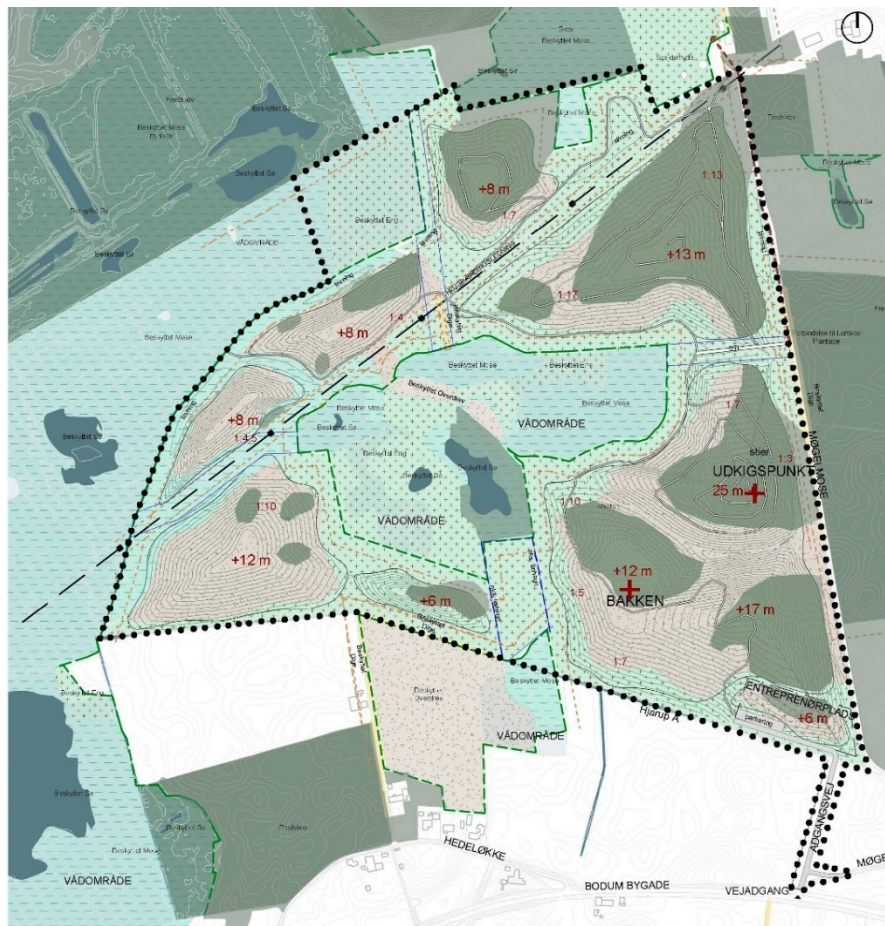
Tilladelsen omfatter anlæggelse af et rekreativt naturlandskab, hvor der nyttiggøres overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter til at skabe et nyt bakket landskab i Aabenraa Kommune, jf. miljøkonsekvensvurderingen af projektet af **dato for offentliggørelse**. Rapporten er en samlet miljø- og miljøkonsekvensvurdering af planerne og projektet og betegnes i denne afgørelse herfra som "miljøvurderingen".

Som det fremgår af projektbeskrivelsen i miljøvurderingen, ønsker bygherre at etablere et nyttiggørelsesanlæg, som efter anlægsfasen bliver et rekreativt

naturområde med et bruttoareal på 66,8 ha vest for Bodum og nord for Bodum Mark. Området benyttes i dag hovedsageligt til landbrugsdrift.

Området etableres og modelleres med respekt for de § 3-naturområder (enge, moser og søer), skove og diger, der ligger omkring projektområdet og inde i projektområdet, samt Lerskov Plantage. Området etableres desuden i respekt for det omgivende landskab. Der etableres bakker af varierende højde og så vidt muligt beplantning, der tager udgangspunkt i områdets hjemmehørende arter.

Der etableres stier i området og et udsigtspunkt på den højeste bakke med mulighed for at se ud over det omgivende landskab. I området vil der være informationstavler, der fortæller om det plante- og dyreliv, der findes i området. Der vil være en separat tilkørselsvej samt parkeringsplads med 10-15 pladser, hvor besøgende kan parkere.

Figur 1: Situationsplan over det færdige nyttiggørelsesanlæg, Naturområde Møgelmoose (fra bilag 2 i miljøvurderingen).

Begrundelse for afgørelsen

Bygherre har foretaget en miljøkonsekvensvurdering af projektet. Rapporten er modtaget af Aabenraa Kommune i endelig udgave den **DATO**. I rapporten er der desuden foretaget en miljøvurdering af kommuneplantillæg og lokalplan. Den samlede vurdering af både projektet og planerne refereres fremadrettet som *miljøvurderingen*.

Sammenskrivningen af miljøkonsekvensvurderingen af projektet og miljøvurderingen af kommuneplantillægget og lokalplanen er besluttet af Aabenraa Kommune på opfordring fra bygherre. Beslutningen om sammenskrivning er truffet for at gøre den samlede miljøvurdering mere overskuelig for borgere og myndigheder.

Aabenraa Kommune har gennemgået rapporten og fundet, at den opfylder kravene i § 20 i miljøvurderingsloven, og at de deri indeholdte oplysninger, som er væsentlige for afgørelsen, er korrekte.

Aabenraa Kommune vurderer, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b i alle livsstadier, når afværgeforanstaltningerne beskrevet i miljøvurderingsrapporten og vilkårene i nærværende tilladelse overholdes. Ligeledes vurderes det på baggrund af miljøvurderingsrapporten, at projektet ikke vil skade de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for de relevante Natura 2000-områder N96 "Bolderslev Skov og Uge Skov", N92 "Pamhule Skov og Stevning Dam", samt N89 "Vadehavet", jf. habitatbekendtgørelsen².

§ 25-tilladelsen meddeles sammen med en miljøgodkendelse for etablering og drift af en plads til kartering af jord, samt nyttiggørelse af overskudsjord ved etablering af bakkelandskabet. Denne meddeles i henhold til miljøbeskyttelseslovens³ § 33. Miljøgodkendelsen regulerer forhold vedrørende støj, luftforurening, beskyttelse af jord og grundvand, affald, egenkontrol og anvendelse af bedste tilgængelige teknikker (BAT). Miljøgodkendelsen indeholder desuden tilladelse til udledning af overfladevand fra nyttiggørelsesanlægget via grøftesystemer til Elsted Bæk og Hjarup Å, i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 28 stk. 1. Vilkår samt begrundelse for disse fremgår af miljøgodkendelsen.

Vilkårene i miljøgodkendelsen og § 25-tilladelsen supplerer således hinanden.

I nedenstående afsnit fremgår begrundelse for de stillede vilkår i nærværende § 25-tilladelse.

² Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 om miljøbeskyttelse.

Generelt

Vilkår 1: I miljøvurderingen er beskrevet hvordan bakkelandskabet udformes. Vilkåret stilles som et generelt vilkår, som sikrer, at projektet gennemføres som beskrevet. Ved eventuelle ændringer af projektet, der kan medføre væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet skal bygherre fremsende ansøgning om screening af ændringen, jf. miljøvurderingsloven til Aabenraa Kommune.

Vilkår 2: I miljøvurderingen er beskrevet hvordan projektet gennemføres fra opstart, herunder etablering af entreprenørplads samt forberedelse til tilførsel af jord til etaper, til afslutning og efterbehandling af færdige etaper. Vilkåret stilles som et generelt vilkår, der sikrer at projektet gennemføres som beskrevet.

Vilkår 3: Formålet med projektet er at skabe et rekreativt naturlandskab. Vilkåret stilles for at sikre fremdrift i projektet så det hurtigst muligt kommer til at kunne blive anvendt rekreativt. Ved efterbehandling forstås nødvendige jordarbejder med henblik på den efterfølgende beplantning, fjernelse af paddehegn og lignende. Etablering af naturlig vegetation kan tage op til et par år.

Vilkår 4: Afslutning og efterbehandling af de enkelte etaper skal ske i overensstemmelse med beskrivelsen i miljøvurderingen og retningslinjerne i *Naturplan for vild natur i Naturlandskab Møgelose - Pleje- og driftsplan for Naturlandskab Møgelose*, der er vedhæftet som et bilag til rapporten. Aabenraa Kommune er som miljøvurderingsmyndighed forpligtiget til at føre tilsyn med at projektet gennemføres i overensstemmelse med det, der er miljøvurderet. Vilkåret stilles for at sikre at kommunen kan planlægge tilsynet med gennemførelse af projektet og for at lave konkrete aftaler om efterbehandlingen i overensstemmelse med naturplanens retningslinjer.

Vilkår 5: Vilkåret stilles for at sikre at tilsynsmyndigheden er orienteret om hvem der er miljømæssigt ansvarlig for etablering af nyttiggørelsesanlægget og drift af Naturlandskab Møgelose.

Vilkår 6: I miljøvurderingen og naturplanen er beskrevet hvordan efterbehandling af etaperne gennemføres, samt hvordan der foretages vedligehold på afsluttede etaper. Vilkåret stilles for at sikre dette.

Vilkår 7: Projektet gennemføres i etaper gennem en årrække. Etaper der ikke igangsættes forbliver landbrugsjord som hidtil. Vilkårene stilles for at sikre at igangværende etaper enten gennemføres eller tilbageføres til landbrug ved utilsigtet driftsstop, f.eks. konkurs. Forpligtigelsen tilfalder grundejer.

Terrestrisk Natur

Inden for og omkring projektområdet findes flere terrestriske naturtyper herunder søer, moser, enge og overdrev. I miljøvurderingen er redegjort for projektets direkte og indirekte påvirkninger af beskyttede naturtyper. Projektet er udformet så det tager

højde for de store sammenhængende naturområder, næringsfattige moser og levesteder for en række beskyttede arter, herunder bilag IV-arter, som er i området.

Det vurderes, at der ved anlæggelse af grøfter er en risiko for ændring af vandstand inden for og omkring projektområdet i anlægs- og driftsfase. Anlæggelsesarbejder kan desuden medføre risiko for støvpåvirkning til næringsfattige områder.

Der gennemføres afværgetiltag i form af:

- At der holdes respektafstand til § 3-naturarealer.
- At der designes grøfter med stemmeværkssystem for opretholdelse af vandstanden inden for og uden for projektområdet i anlægsfasen.
- At støvtransport til naturområder minimeres, blandt andet ved hjælp af herunder sprinkling.

Vilkår 8-9: Vilkårene stilles med begrundelse i ovenstående. Hvis vilkårene overholdes, vurderes det, at projektet ikke vil medføre direkte eller indirekte negative påvirkninger af hverken beskyttet natur eller vandhuller i området i henholdsvis anlægs- og driftsfase. Vilkår vedrørende minimering af støvflugt er stillet i afsnittet vedrørende støv.

Bilag IV-, rødlistede- og fredede arter

I forbindelse med miljøvurderingen er der gennemført en undersøgelse af naturområderne i og omkring projektet. Der er i den forbindelse fundet bilag IV-arterne spidssnudet frø, løvfrø, løgfrø og stor vandsalamander. Der blev fundet egnede levesteder for flagermus. Af fredede arter er der fundet trane, lille vandsalamander, skrubtudse, butsnudet frø og skovfirben. Der er gjort enkelte fund af rødlistede sommerfugle og guldsmede i moseområder omkring projektområdet. Der er i området desuden tidligere observeret flere rødlistede fugle, herunder rød glente, sortspætte og isfugl.

I anlægsfasen vurderes projektet at kunne få væsentlig indvirkning på spredningsmulighederne for stor vandsalamander, løvfrø og løgfrø, hvorved områdets økologiske funktionalitet kan påvirkes og ikke med sikkerhed kan opretholdes.

Der gennemføres afværgestiltag i form af:

- At spredningskorridorer etableres og plejes efter behov under anlægsfasen.
- At der opsættes paddehegn under anlægsfasen.

Vilkår 10-11: Vilkårene stilles med begrundelse i ovenstående. Hvis vilkårene overholdes, vurderes det at projektet ikke vil medføre negative påvirkninger af bilag IV-, rødlistede- og fredede arter i anlægsfasen. I driftsfasen vurderes projektet at have en positiv indvirkning på bilag IV-, rødlistede- og fredede arter, da der vil opstå egnede levesteder og varierede biotoper i området.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område er "N96 Bolderslev Skov og Uge Skov", der ligger 2,4 km fra projektområdet. Desuden ligger Natura 2000-områderne "N92 Bolderslev Skov og Uge Skov" og "N89 Vadehavet" henholdsvis cirka 12 km og 30 km fra projektområdet. Der er i miljøvurderingen gennemført en væsentlighedsvurdering for de nævnte områder og det vurderes at projektet ikke vil medføre påvirkninger af arter eller naturtyper på udpegningsgrundlagene for de undersøgte områder hverken i anlægs- eller driftsfase. Der gennemføres derfor ikke afværge og der stilles ikke vilkår.

Trafikale forhold

Projektet omfatter tilkørsel af overskudsjord med lastbiler i anlægsfasen. I miljøvurderingen er der redegjort for de eksisterende trafikforhold samt foretaget en kortlægning af den forventede trafikale belastning på det eksisterende vejnet i anlægs- og driftsfasen, herunder i en situation med en minimumbelastning på 10 lastbiler pr. dag og en spidsbelastning på op til 35 lastbiler pr. dag. Størstedelen af lastbilkørslerne svarende til 70 %, vil komme fra vest ad Bodum Bygade, der er egnet til denne type trafik.

Den totale trafik på influensvejnettet forventes at stige med 1,3 %, hvilket vurderes ikke at ville have indflydelse på vejenes sikkerhed og projektet vil i anlægsperioden ikke vil medføre kapacitets- eller trafiksikkerhedsudfordringer.

I driftsfasen vil der være begrænset til- og frakørsel med personbiler i forbindelse med besøg og brug af det rekreative naturlandskab.

Der vurderes ikke at være behov for afværgeforanstaltninger.

Vilkår 12: Projektet omfatter etablering af separat vejadgang for projektet og der stilles vilkår herom.

Støj og vibrationer

I miljøvurderingen er der foretaget beregninger af trafikstøj fra til- og frakørsel med lastbil samt beregninger af virksomhedsstøj fra den interne kørsel med maskiner og håndtering og sortering af jord. Beregningen viser, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning fra anlægsfasen i forhold til trafikstøj. I driftsfasen vil området være udlagt som naturlandskab med rekreativt formål, uden egentlige støjende aktiviteter eller tung transport til og fra området. Der er derfor ikke stillet vilkår omkring trafikstøj og vibrationer.

Forholdet vedrørende virksomhedsstøj og vibrationer er beskrevet og vurderet i § 33-miljøgodkendelsen for projektet, hvor der også er stillet vilkår om overholdelse af fastsatte støjgrænseværdier, samt dokumentation for driftens bidrag til støj i området.

Støv

I anlægsfasen kan der i tørre perioder forventes en øget støvbelastning, forårsaget af kørsel med lastbiler og entreprenørmaskiner på området samt aflæsning og

håndtering af jord.

De omkringliggende naturområder er for det meste næringsfattige naturtyper, mens den jord, der vil blive modtaget, forventes at være næringsrig – eksempelvis landbrugsjord fra byfornyelsesområder. Det skal derfor undgås, at næringsholdigt støv spredtes til naturområderne. Der gennemføres afværge i anlægsfasen i form af:

- Minimering af støvtransport til naturområder, blandt andet ved hjælp af sprinkling.
- Overdækning af områder med håndtering af kategori 2-jord (lettere forurenede jord) med nyopgravet, fugtig jord eller sprinkling.
- Reduktion af kørehastigheden på køreveje bestående af grus.
- Periodisk fejning af offentlig vej ved udkørsel fra byggepladsen.

I driftsfasen forventes der ikke at være støvflugt, da naturlandskabet er tilplantet, og der vil ske begrænset kørsel i forbindelse med besøgende på parkeringspladsen.

Forholdet er, for så vidt angår beskyttelse af mennesker mod genevirkning af støv, beskrevet og vurderet i § 33-miljøgodkendelsen for projektet, hvor der også er stillet vilkår.

Vilkår 13-15: Vilkårene stilles med begrundelse i ovenstående. Hvis vilkårene overholdes, vurderes det, at anlægsfasen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af naturområderne inden for eller omkring projektområdet.

Landskab og kulturarv

Projektet omfatter landskabsmodellering og har en væsentlig indvirkning på rummelige og visuelle forhold i området. Projektet er udformet så det tager højde for det omkringliggende landskabs overgang fra dyrkede landbrugsflader til bakkeformationer med eksisterende beplantning i området.

Der gennemføres derfor ikke afværgetiltag, og der stilles ikke vilkår.

Friluftsliv og rekreative forhold

I miljøvurderingen er redegjort for den nuværende rekreative værdi af området, som er begrænset. I anlægsfasen vil aktive etaper være lukkede for offentligheden af hensyn til sikkerheden. Afsluttede etaper vil løbende blive tilgængelige for offentligheden. I driftsfasen skabes flere rekreative interesser inden for projektområdet, herunder stisystemer, udsigtspunkt og formidling af i plante- og dyreliv.

Der gennemføres derfor ikke afværgetiltag.

Vilkår 16-17: Vilkårene stilles for at sikre, at projektet gennemføres som beskrevet i miljøvurderingen, og for at landskabets rekreative værdi fastholdes i driftsfasen.

Afvanding, dræn og grøfter

Overfladevand afledes i dag via dræn og grøfter til Elsted Bæk (Lillebælt) og Hjarup Å (Vadehavet). Bakkelandskabet etableres således, at der på skråninger mod områdets

ydre skel etableres grøfter med stemmeværkssystem til håndtering af overfladevand. Grøfterne dimensioneres, så de kan håndtere en 50-års regnhændelse. Samtidig etableres der vådzoner både på ydersiden af bakkerne samt ind mod naturområder. Vådzonerne sikrer, at der ikke sker uønsket hydraulisk påvirkning fra grøfterne til naturområderne. Samtidig vil vådzonerne betyde, at overfladevand bliver ledt til grøfter og til mose-, sø- og engområdet ved infiltration gennem topjorden og ikke som direkte afstrømning på overfladen, hvorved sedimenttransport ud i disse undgås. Vådzonerne vil på sigt indgå som et element i det varierende naturområde. Afvandingen vil blive udformet, så det eksisterende vandspejl i vådområderne i og omkring projektområdet fastholdes på det nuværende niveau. Da vådområder og grøftesystemer etableres løbende i anlægsperioden, samtidig med at eksisterende dræn nedlægges, vil vandmængden, der udledes til de omkringliggende vandløb, ikke ændres i anlægsperioden. Bakkeanlægget er udformet således, at vandtilførslen til Elsted Bæk og Hjarup Å ikke ændres i driftsfasen.

Grøftesystemer og vådzoner indgår som afværgetiltag i forhold til terrestrisk natur og målsatte vandområder.

Målsatte overfladevandområder

Elsted Bæk og Hjarup Å er begge målsat til god økologisk og kemisk tilstand i vandplanerne for 2021-2027.

Den samlede økologiske tilstand for de nedstrøms strækninger af Elsted Bæk er god til høj, mens tilstanden er dårlig og ringe for henholdsvis Genner Bugt og Lillebælt Syd, som er fjernrecipienter. Den kemiske tilstand for Elsted bæk er ukendt, mens den er ikke god for Genner Bugt og Lillebælt syd.

Den samlede økologiske tilstand for de nedstrøms strækninger af Hjarup Å er god, mens den kemiske tilstand er ukendt. Vandløbet afventer til Lister Dyb i Vadehavet via flere målsatte vandområder i Vidå-Kruså hovedvandoplandet. Den økologiske tilstand i disse målsatte vandløbsstrækninger varierer, og for mange kvalitetselementer er tilstanden ukendt.

I miljøvurderingen er der gennemført feltundersøgelser i Elsted Bæk og Hjarup Å, herunder analyser af fauna og kemisk tilstand. Resultaterne viste moderat tilstand for smådyr i begge vandløb, samt overskridelse af miljøkvalitetskravet for zink i Elsted Bæk og kobber i Hjarup Å.

Miljøstyrelsen har siden opdateret vurderingerne i Vandområdeplanerne 2021-2027, og konkluderet, at de to vandløb har god kemisk tilstand og god tilstand for smådyr. Den samlede økologiske tilstand vurderes som god for Hjarup Å og moderat for Elsted Bæk.

Projektet er udformet således, at der ikke vil ske ændringer i vandoplandet til de to vandløbssystemer og vil derfor ikke være påvirkning af de hydrauliske forhold eller vandløbenes tilstand.

Ved kraftige regnhændelser kan overfladevand, som løber ned ad bakkerne, løbe direkte ud i grøfterne og videre til Hjarup Å og Elsted Bæk. Dette vand kan indeholde opslæmmet sediment. Indbygningen af lettere forurenede jord i etape 7-8 kan desuden medføre en risiko for påvirkning af vandområderne med miljøfremmede stoffer.

Der gennemføres afværgetiltag i anlægsfasen i form af:

- Etablering af vådzoner, der forhindrer direkte udledning af overfladevandet til de målsatte vandområder og dermed beskytter mod både uønsket hydraulisk påvirkning og sedimenttransport.
- Afdækning af etape 7-8, hvor kategori 2 jord indbygges, med en lermembran, eventuelt suppleret med en membran af plast.
- Sikring af, at maksimalt 2 % af regn- og overfladevand passerer gennem membranen.

Forholdet er desuden behandlet i § 33-miljøgodkendelsen, hvor der også er stillet vilkår om etablering af membran.

Vilkår 18-19: Vilkårene stilles for at sikre at vådzoner etableres og vedligeholdes som beskrevet i miljøvurderingen. Med de fastsatte vilkår og kravene i miljøgodkendelsen – herunder udledningstilladelsen – vurderes det, at projektet hverken i anlægs- eller driftsfasen vil have væsentlige negative påvirkninger på overfladevand og ikke vil hindre målopfyldelse i henhold til Vandrammedirektivet⁴.

Geologi, grundvand og drikkevandsinteresser

I miljøvurderingen er der gennemført en geoteknisk undersøgelse af den del af projektområdet, hvor der skal indbygges lettere forurenede jord. Formålet var at belyse områdets geologiske forhold og strømningsforhold i det terrænnære grundvand, samt vurdere risiko for sætninger og jordskred.

De terrænnære grundvandsmagasiner i området består af lokale, mindre grundvandsmagasiner. Områdets primære grundvand er knyttet til tre dybtliggende, betydende grundvandsmagasiner som har en god beskyttelse som følge af overliggende lerlag. De primære grundvandsmagasiner på lokaliteten spændte. Det vurderes, at nedbør og overfladevand fra projektområdet, har en horisontal strømningsretning mod lavninger i terrænet. Fra disse lavninger bortledes vand fra projektområdet i de eksisterende eller etablerede lokale grøftesystemer.

Projektområdet er beliggende uden for OSD (Områder med Særlige Drikkevandsinteresser).

På grund af den horisontale strømningsretning vurderes det, at miljøfremmede stoffer fra den lettere forurenede jord ikke udgør en risiko for grundvandsmagasiner eller drikkevandsforsyninger.

I den sydøstlige del af projektområdet er der konstateret et tyndt lag af fyld/muld i området. Under dette findes aflejringer, som vurderes at kunne sætte sig. Derfor

⁴ Direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger

vurderes det, at opbygning af bakkerne ikke vil medføre væsentlige sætninger i undergrunden.

Den jord der anvendes i bakkelandskabet, er overskudsjord fra bygge- og anlægsbranchen og kan derfor være af varierende geoteknisk kvalitet, hvilket kan øge risikoen for jordskred.

Der gennemføres afværgetiltag i anlægsfasen i form af:

- At etaperetableres med maksimalt anlæg 1:3, der kontrolleres ved beregninger med hensyn til lagdelinger i voldene.
- Løbende tilsyn med de geotekniske forhold.
- Separat indbygning af gytje/dynd, hvis dette modtages, baseret på geotekniske beregninger.
- Løbende komprimering af tilkørt jord.

Vilkår 20-24: Vilkårene sikrer, at ovenstående afværgetiltag gennemføres.

Da undersøgelsen af området for udlægning af lettere forurenede jord er ekstrapoleret til resten af projektområdet, stilles der vilkår om, at den horisontale strømningsretning bekræftes i øvrige etaper inden disse påbegyndes.

Der stilles også krav om overvågning, for at sikre, at bakkelandskabet etableres som beskrevet, og at langsomme skred og sætninger opdages og håndteres. Overvågning skal kunne dokumenteres overfor miljøvurderingsmyndigheden.

Miljøvurderingsmyndigheden kan, efter konkret vurdering af vegetationsdækket og hvis der i en treårig periode efter driftens start ikke observeres væsentlige skred eller sætninger, acceptere at den visuelle overvågning ophører.

Jord og affald

Etablering af Naturlandskab Møgelose sker ved nyttiggørelse af overskudsjord fra bygge- og anlægsbranchen. Der skal anvendes 2.000.000 m³ jord, fordelt på 47 % ren jord og 53 % lettere forurenede jord fra områdeklassificerede områder (byjord) og ikke-områdeklassificerede områder (f.eks. landbrugsjord). Den rene jord indbygges i etape 1-6 og den lettere forurenede jord indbygges i etape 7-8.

Anvendelsen af ren jord i etape 1-6 vurderes ikke at give anledning til påvirkning af den underliggende jords forureningsstatus. I etape 7-8 hvor der anvendes lettere forurenede jord kan der ske udsivning af miljøfremmede stoffer til jord og overfladevand.

På entreprenørpladsen vil der kunne modtages jordlæs til anlægget, som ikke er klassificeret ved ankomst, men som stammer fra områder hvor der ikke forventes at være forurenede jord.

Projektet vurderes hverken i anlægs- eller driftsfasen at give anledning til produktion af særlige typer eller væsentlige mængder af hverken farligt eller ikke-farligt affald.

Der gennemføres afværge i anlægsfasen i form af:

- At opbygning af etape 7-8, hvor kategori 2 jord indbygges, afdækkes med en lermembran, eventuelt suppleret med yderligere en membran af for eksempel plast.

- At det skal sikres, at maksimalt 2 % af regn- og overfladevand passerer gennem membranen.

Forholdet er beskrevet og vurderet i § 33-miljøgodkendelsen for projektet, hvor der også er stillet vilkår om modtagelse og håndtering af jord til kartering på entreprenørpladsen, grænseværdier for indholdet af miljøfremmede stoffer i den rene og lettere forurenede jord der indbygges i nyttiggørelsesanlægget, dokumentation af tilført jord, overdækning med membran og dokumentation af membranens funktionalitet.

Sundhed og rekreative interesser

Områdets nuværende anvendelse er landbrugsdrift. Der er desuden et mindre naturområde i midten af projektområde hvortil der går en sti.

På den nordvestlige del af projektområdet findes i dag højspændingsledninger tilhørende N1. Projektet er indrettet med tilstrækkelig respekt-/sikkerhedsafstand til højspændingsledninger og har ikke indvirkning på disse.

Inden for projektområdet findes en mindre vej, der giver adgang til en række tørveparceller beliggende mod nordvest. Tørveparcellerne ligger uden for projektområdet, men adgangen til disse sker udelukkende via denne vej. Projektet er indrettet på en måde så der er behov for at nedlægge adgangsvejen til tørveparcellerne, og projektet vurderes dermed at have en væsentlig negativ påvirkning på rekreative interesser i anlægs- og driftsfasen

Der gennemføres afværgetiltag i anlægsfasen i form af:

- At der etableres en sti fra den østlige spredningskorridor nord om eksisterende beskyttede naturområde i midten af projektområdet og hen til tørveparcellerne.

Vilkår 25: Vilkåret stilles i overensstemmelse med det der er beskrevet i miljøvurderingen, til sikring af, at adgangen til tørveparcellerne bibeholdes i både anlægs- og driftsfasen. Ved overholdelse af vilkåret vurderes projektet ikke at have indvirkning på rekreative interesser.

Der vurderes ikke behov for at stille vilkår vedrørende menneskers sundhed. I driftsperioden vil brugen af det rekreative landskab kunne medføre en positiv indvirkning på menneskers sundhed.

Kumulative påvirkninger

Nyttiggørelsesanlæg - Naturområde Møgelmoose vurderes ikke at have kumulative påvirkninger med andre eksisterende eller planlagte planer eller projekter.

Overvågning

Miljøvurderingsloven stiller krav om overvågning hvis et projekt giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger. Bygherre skal overvåge og sikre afværgeforanstaltningernes funktion og der er stillet vilkår herom, jf. ovenstående afsnit.

Samlet konklusion

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at der ikke er uacceptable miljømæssige forhold som følge af projektet, når de stillede vilkår overholdes. Projektets miljøpåvirkninger vurderes ikke at have en sådan karakter eller omfang, der gør at, projektet ikke kan realiseres.

Lovgrundlag og andre tilladelser

Afgørelsen er meddelt med hjemmel i miljøvurderingslovens § 25.

§ 25-tilladelsen erstatter ikke tilladelser efter anden lovgivning, som er nødvendige for projektets realisering. Forinden en realisering af projektet skal bygherre sikre sig øvrige relevante tilladelser.

Vurderingen, der danner baggrund for tilladelsen, har udgangspunkt i det konkrete projekt som er beskrevet i ansøgningen, og i de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på udarbejdelsestidspunktet.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort, om ændringen er omfattet af krav om ny miljøvurdering.

Offentlig høring

Miljøvurderingen af planlægningen og projektet, udkast til § 25-tilladelsen, udkast til § 33 miljøgodkendelse og bygherres ansøgning har været udsendt i offentlig høring i henhold til miljøvurderingslovens § 35.

Høringen er afholdt samtidig med høring af forslag til Kommuneplantillæg nr. 67 og forslag til Lokalplan nr. 160 i henhold til planlovens⁵ § 24 med tilhørende miljøvurdering, i perioden fra den **indsæt datoer**.

Her indsættes redegørelse af høringssvar efter offentlighedsfasen; har de givet anledning til ændringer ift. projektet beskrevet i miljøvurderingen og hvordan påvirker de i så fald vurderingerne på miljøet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk, eller via link på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på én af disse hjemmesider.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 om planlægning.

Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for almindelige borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevillet "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i den sag, du ønsker at klage over. Myndigheden videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

Søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal en sag anlægges inden 6 måneder regnet fra den offentlige annoncering eller inden 6 måneder efter Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i en eventuel klage over afgørelsen.

Offentliggørelse

Afgørelsen om at meddele tilladelse til Nyttiggørelsesanlæg - Naturlandskab Møgelmoose, offentliggøres på Aabenraa Kommunes hjemmeside **XX. MÅNED 20xx**.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Sandra Ravnsbæk Holm, Team Miljø på tlf. 73 76 77 86 eller via e-mail på adressen: industri@aabenraa.dk.